

Споразумение за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство: защита на европейските интереси, осигуряване на лоялна конкуренция и продължаване на сътрудничеството в области от взаимен интерес

Брюксел, 24 декември 2020 г.

След интензивни преговори днес Европейската комисия постигна споразумение с Обединеното кралство относно условията на бъдещото му сътрудничество с Европейския съюз.

Председателят на Европейската комисия Урсула **фон дер Лайен** заяви: *Важно беше да се борим за това споразумение, тъй като сега имаме справедливо и балансирано споразумение с Обединеното кралство, което ще защити нашите европейски интереси, ще гарантира лоялна конкуренция и ще осигури така необходимата предвидимост за нашите рибарски общности. И накрая, можем да смятаме Брексит за изпълнена задача и да погледнем към бъдещето. Европа продължава напред.*

Главният преговарящ на Европейската комисия Мишел Барние заяви: *Приключихме много интензивен четиригодишен период, особено последните девет месеца, през които договорихме организираното оттегляне на Обединеното кралство от ЕС и съвсем ново партньорство, за което днес в крайна сметка се споразумяхме. Защитата на нашите интереси беше от водещо и централно значение по време на тези преговори и се радвам, че успяхме да го направим. Сега е ред на Европейския парламент и на Съвета да изразят мнението си по това споразумение.*

Проектът на Споразумението за търговия и сътрудничество се състои от три основни стълба:

- **Споразумение за свободна търговия:** *ново икономическо и социално партньорство с Обединеното кралство*
 - Споразумението обхваща не само търговията със стоки и услуги, но и широк кръг от други области от интерес за ЕС, като инвестициите, конкуренцията, държавната помощ, данъчната прозрачност, въздушния и автомобилния транспорт, енергетиката и устойчивостта, рибарството, защитата на данните и координацията в областта на социалната сигурност.
 - В него се предвиждат нулеви мита и нулеви квоти за всички стоки, които отговарят на съответните правила за произход.
 - Двете страни поеха ангажимент да осигурят стабилни еднакви условия на конкуренция чрез поддържане на високи равнища на закрила в области като опазването на околната среда, борбата с изменението на климата и ценообразуването на въглеродните емисии, социалните и трудовите права, данъчната прозрачност и държавната помощ, с ефективно правоприлагане на вътрешно равнище, задължителен механизъм за уреждане на спорове и възможност и двете страни да предприемат коригиращи мерки.
 - ЕС и Обединеното кралство постигнаха съгласие по нова уредба за съвместно управление на рибните запаси във водите на ЕС и Обединеното кралство. Обединеното кралство ще може да продължи да развива британските риболовни дейности, като същевременно дейностите и поминъкът на европейските рибарски общности ще бъдат защитени, а природните ресурси ще бъдат опазени.
 - В областта на транспорта споразумението предвижда непрекъсната и устойчива въздушна, пътна, железопътна и морска свързаност, въпреки че достъпът до пазара е под предлаганото от единния пазар ниво. То включва разпоредби, с които се гарантира, че конкуренцията между операторите от ЕС и Обединеното кралство се осъществява при еднакви условия на конкуренция, така че да не бъдат подкопавани правата на пътниците и безопасността на транспорта.
 - В областта на енергетиката споразумението предоставя нов модел за търговия и взаимно свързване с гаранции за открита и лоялна конкуренция, включително по

отношение на стандартите за безопасност за офшорните инсталации и производството на енергия от възобновяеми източници.

- Що се отнася до координацията в областта на социалната сигурност, споразумението има за цел да гарантира определени права на гражданите на ЕС и на гражданите на Обединеното кралство. Това се отнася за гражданите на ЕС, които работят, пътуват или се преместват в Обединеното кралство, както и за граждани на Обединеното кралство, които работят, пътуват или се преместват в ЕС, след 1 януари 2021 г.
- И накрая, споразумението дава възможност на Обединеното кралство да продължи да участва в някои водещи програми на ЕС за периода 2021—2027 г. (което е обвързано с финансова вноска от страна на Обединеното кралство в бюджета на ЕС), като например „Хоризонт Европа“.

• **Ново партньорство за сигурността на нашите граждани**

- Споразумението за търговия и сътрудничество създава нова уредба за правоприлагане и съдебно сътрудничество по наказателноправни и гражданскоправни въпроси. В нея се признава необходимостта от тясно сътрудничество между националните полицейски и съдебни органи, по-специално за борба и наказателно преследване на трансграничната престъпност и тероризма. Уредбата изгражда нови оперативни способности, като се взема предвид фактът, че Обединеното кралство, като член извън ЕС извън Шенгенското пространство, няма да разполага със същите възможности, както преди. Сътрудничеството в областта на сигурността може да бъде спряно в случай на нарушения от страна на Обединеното кралство на ангажимента му да продължи да спазва Европейската конвенция за правата на човека и да я прилага на вътрешно равнище.

• **Хоризонтално споразумение относно управлението:** *Уредна, която остава стабилна във времето*

- За да се осигури максимална правна сигурност за предприятията, потребителите и гражданите, в специална глава относно управлението се предоставя яснота относно начина, по който споразумението ще бъде прилагано и контролирано. Създава се и Съвместен съвет за партньорство, който ще следи за правилното прилагане и тълкуване на споразумението и в рамките на който ще бъдат обсъждани всички възникващи въпроси.
- Задължителните механизми за правоприлагане и уреждане на спорове ще гарантират зачитането на правата на предприятията, потребителите и физическите лица. Това означава, че предприятията в ЕС и Обединеното кралство ще се конкурират при еднакви условия на конкуренция и ще се избегне възможността която и да е от страните да използва своята регулаторна автономност, за да предоставя несправедливи субсидии или да нарушава конкуренцията.
- И двете страни могат да предприемат междусекторни ответни действия в случай на нарушения на споразумението. Тази възможност за междусекторни ответни действия важи за всички области на икономическото партньорство.

Външната политика, външната сигурност и сътрудничеството в областта на отбраната не са обхванати от споразумението, тъй като Обединеното кралство не пожела да води преговори по тези въпроси. Поради това от 1 януари 2021 г. няма да съществува уредба между Обединеното кралство и ЕС за изготвяне и координиране на съвместни отговори на предизвикателства пред външната политика, например налагането на санкции по отношение на трети държави или по отношение на гражданите на такива държави.

Споразумението за търговия и сътрудничество обхваща определени области от интерес за ЕС. То далеч надхвърля традиционните споразумения за свободна търговия и осигурява солидна основа за запазване на дългогодишните ни приятелски отношения и сътрудничество. То гарантира целостта на единния пазар и неделимостта на четирите свободи (хора, стоки, услуги и капитал). Споразумението отразява факта, че Обединеното кралство напуска системата на ЕС от общи правила и механизми за надзор и правоприлагане, поради което вече не може да се ползва от предимствата на членството в ЕС или на единния пазар. Въпреки това споразумението по никакъв начин няма да осигури съответствие със значителните предимства, от които се е ползвало Обединеното кралство като държава — членка на ЕС.

Предстоят големи промени: подготовката за 1 януари 2021 г.

Дори в условията на новото Споразумение за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство на 1 януари 2021 г. ще настъпят големи промени.

На тази дата Обединеното кралство ще напусне единния пазар на ЕС и митническия съюз, както и всички политики на ЕС и международни споразумения, които ЕС е сключил. Свободното движение на хора, стоки, услуги и капитал между Обединеното кралство и ЕС ще бъде прекратено.

ЕС и Обединеното кралство ще формират два отделни пазара, както и две отделни регулаторни и правни пространства. Това ще създаде — и в двете посоки — пречки пред търговията със стоки и услуги и пред трансграничната мобилност и обмен, които не съществуват понастоящем.

Споразумението за оттегляне

Споразумението за оттегляне остава в сила, като защитава, наред с другото, правата на гражданите на ЕС и гражданите на Обединеното кралство, финансовите интереси на ЕС и най-вече мира и стабилността на остров Ирландия. Пълното и навременно прилагане на това споразумение продължава да е ключов приоритет за Европейския съюз.

Благодарение на интензивните дискусии между ЕС и Обединеното кралство в рамките на Съвместния комитет и различните специализирани комитети Споразумението за оттегляне — и по-специално Протоколът относно Ирландия/Северна Ирландия — ще бъде приложено на 1 януари.

На 17 декември [Съвместният комитет ЕС-Обединено кралство проведе заседание](#), за да одобри всички официални решения и други практически решения, свързани с прилагането на Споразумението за оттегляне. Като част от тези взаимно договорени решения Обединеното кралство се съгласи да оттегли спорните клаузи от Закона за вътрешния пазар на Обединеното кралство и няма да въвежда подобни разпоредби в Закона за данъчното облагане.

Следващи стъпки

Влизането в сила на Споразумението за търговия и сътрудничество е въпрос от особена спешност.

- Обединеното кралство, като предишна държава членка, има обширни връзки със Съюза в широк спектър от икономически и други области. Ако след 31 декември 2020 г. няма приложима уредба, уреждаща отношенията между Съюза и Обединеното кралство, тези отношения ще бъдат значително нарушени във вреда на физическите лица, предприятията и другите заинтересовани страни.
- Оказа се възможно преговорите да приключат едва на много късен етап преди изтичането на преходния период. Закъснелите процедури не следва да застрашават правото на Европейския парламент на демократичен контрол в съответствие с Договорите.
- С оглед на тези извънредни обстоятелства Комисията предлага споразумението да се прилага временно за ограничен период от време до 28 февруари 2021 г.

Комисията незабавно ще представи предложения за решения на Съвета за подписване и временно прилагане, както и за сключване на споразумението.

След това Съветът, като действа с единодушието между всички 27 държави членки, ще трябва да приеме решение, с което да разреши подписването на споразумението и временното му прилагане от 1 януари 2021 г. След приключването на този процес Споразумението за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство може да бъде официално подписано.

След това Европейският парламент ще бъде приканен да даде одобрението си за споразумението.

Като последна стъпка от страна на ЕС Съветът трябва да приеме решението за сключване на споразумението.

За повече информация

- [Пълно „принципно съгласие“](#)
- [Въпроси и отговори](#)
- [Споразумение за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство: Нови взаимоотношения с големи промени — брошура](#)

- [Споразумение за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство: Нови взаимоотношения с големи промени — Преглед на последиците и ползите](#)
- [Отношения между ЕС и Обединеното кралство: От референдума в Обединеното кралство до ново Споразумение за търговия и сътрудничество — инфографика](#)
- [Отношения между ЕС и Обединеното кралство: От референдума в Обединеното кралство до ново Споразумение за търговия и сътрудничество — график](#)

Повече информация относно [оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз и Споразумението за оттегляне](#)

IP/20/2531

Лица за контакти с медиите:

[Eric MAMER](#) (+32 2 299 40 73)
[Dana SPINANT](#) (+32 2 299 01 50)
[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)

Related documents

[A new relationship - Overview.pdf](#)
[EUUK - Infographic.pdf](#)
[A new relationship - Brochure.pdf](#)
[EUUK - Timeline.pdf](#)
[2020.6327 BG 01.pdf](#)

Related media

 [Visit of Dominic Raab, British Secretary of State for Exiting the European Union, to the EC](#)